

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan izvenredno poceni, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrtinskega petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. ad ministrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Adresa poslancev slovenskega naroda na Kranjskem do Nj. Vel. cesarja.

V včerajšnji seji kranjskega deželnega zbora so slovenski poslanci predložili sledečo adresu do našega cesarja:

Vaše c. in kr. apostoljsko Veličanstvo!

Najudanejši deželni zbor vojvodine Kranjske, začeniš novo dobo zborovanja, blizu se najvišjemu prestolu Vašega c. in kr. Veličanstva, da na novo potrdi starodavno zvestobo in udanost do svojega vladarja in njegove presvitle rodovine.

Pred vsem izrekamo Vašemu Veličanstvu svojo najtoplejšo zahvalo, da je po Vašega Veličanstva ukazu zmagonosna avstrijska armada zasedla Bosno in Hercegovino, da izvrši imenitno zgodovinsko nalogo, ter osvobodi kristijanske Slovence od krutega turškega jarma.

Dasi je na tisoče in tisoče naših slovenskih sinov na klic svojega najvišjega vojaškega poveljnika moralo zapustiti svoj dom in svoje rodovine, doprinašali smo in radi še v prihodnje doprinesemo vse žrtve v veselej nadi, da iz prelite krvi hrabrih junakov avstrijske armade zacvete in se razvije zlata svoboda in blagor dozdej grozno zatiranemu jugoslovanskemu narodu v Turčiji.

Čim večja bremena pa nam in celej Avstriji naklada osvobojenje in urejenje teh, pod turškim trinoštvom silno zanemarjenih dežel, tem bolj nas sili patrijotična dolžnost, da odkrito povemo Vašemu Veličanstvu, kar nam srce teži in nas z opravičenim strahom navdaja, da ne bi iz strankarskih vplivov za naše veleslavno cesarstvo narastli nevarni, pogubljivi nasledki, da ne bi silni pritisk zdaj vladajočih mož preveč oslabil duševne in gmotne moči naroda, kateri je vedno bil in ostane krepek brambovec južnih mej proti vsem sovražnikom presvitle habsburške dinastije in avstrijskega cesarstva.

Ko je Vaše Veličanstvo 19. maja 1877 kranjski deželni zbor po nasvetu ministerstva razpustiti blagovolilo, dasi njegova postavna doba še nij bila dotekla, in ko smo kmalu potem bili k novim volitvam pozvani, smo pričakovali, da se bodo volitve ustavno in postavno vršile, pričakovali smo, da vlada in vladni organi bodo ostali nepristranski, in da ne bodo pomagali v ta namen, da se uduši pravo mnenje davkoplačevalnega prebivalstva, ter se zastopniki ogromne večine naroda v deželnem zboru potisnejo v manjšino.

Uže volilni red za vojvodino Kranjsko

od 26. februarja 1861 je tako pristransko napravljen, da ima kmetsko ljudstvo, — in ravno to je pravo jedro naše dežele, kakor sploh celega cesarstva, — nerazmerno malo poslancev proti mestom, zlasti pa proti takozvanemu velikemu posestvu, ki skoro tretjino poslancev v zbornico pošilja, dasi taka predprava nij niti v njegovej gospodarstvenej veljavi, niti v znesku od njega plačanega davka utemeljena.

Kranjski deželni zbor je v najudanejših adresah 30. avgusta 1870 in 14. oktobra 1871 naglašal nujno potrebo, da se deželni volilni red prenaredi in popravi z ozirom na potrebe dežele, po razmerah davkovskih in drugih bremen, ter z ozirom na število davkoplačevalcev v raznih skupinah. Tačasne vlade žalibože naših prošelj in želja nijso hotele priporočiti Vašemu Veličanstvu, in kranjska dežela je morala lani voliti na podlagi starega volilnega reda, voliti pod nezaslišanim pritiskom vladnih organov, da ne govorimo o naravnost nepostavnih, po kazenskem zakoniku kaznivih činih, ki so, da si objavljeni, še dozdej nekaznovani ostali.

Britkim srcem čuti slovenski narod na Kranjskem, pa tudi v sosednjih deželah, da se narodna ravnopravnost, brez katere je cel obstanek mnogojezične Avstrije nemogoč, niti v naših šolah, niti v uradih dejansko ne izvršuje, da možje, katerim je zaupanje Vašega Veličanstva izročilo krmilo države, povsod izpodkopavajo korén našemu narodnemu bitju, in tako narodu opravičen strah za njegovo bodočnost in eksistenco vzbujajo.

Vaše Veličanstvo!

Uže tačas, ko je Vaše Veličanstvo v prvič blagovolilo deliti svojo vladarsko oblast z ljudskimi zastopi, uže tačas pred tridesetimi leti so zaupni možje celega slovenskega naroda, kateri v številu enega in pol milijona skupno živi v ozemlju od Drave in Mure do jadranskega morja, in iznad Triglava do Sotle in Kolpe, in čegar naravno središče je Kranjsko z glavnim mestom Ljubljano, naglašali in v prošnjah do vlade razodevali goreče želje celega slovenskega naroda, da se naj vsi Vašemu Veličanstvu verno udani Slovenci združijo v eno administrativno in če mogoče državopravno celoto.

Tudi Kranjski deželni zbor je v svojih adresah do Vašega Veličanstva 30. avgusta 1870 in 14. oktobra 1871 poudarjal velike koristi tega združenja, vsled katerega bi slovenski narod ne samo svoje pravice in koristi lahko varoval, ampak se tudi za skupne državne namene s tisto

trdnostjo potezal, katero bi mu združena moč dajala.

Kranjski deželni zbor bi zanemarjal svoje svete dolžnosti do lastnega naroda, ako bi tudi zdaj ne ponavljal stare prošnje vseh Slovencev, zanašaje se na enako ljubezen vseh svojih narodov in pričakovaje, da bode modrosti Vašega Veličanstva gotovo mogoče najti sredstva in pota, da bi se zadostovalo tej vedno glasnej in glasnej razodevanej živej želji vseh Slovencev po združenji slovenskih pokrajin v eno celoto.

Pa tudi z ozirom na splošne državne razmere moramo poudarjati resnico, da ustava pod vladajočo sistemom ne v najmanjšej meri nij obrodila sadu, ki so ga nekateri krogi tako zaupljivo od nje pričakovali, ker ne samo, da narodov nij pomirila in blagostanja države prav nič nij zboljšala, je temveč nasprotstvo mej narodi poostrila in njihova bremena tako pomnožila, da se revščina očividno čedalje bolj širi mej ljudstvom.

Uzroki vseh teh nadlog iskati so najprvo v nenaravnem državnem zastopu, oziroma v nepravičnem volilnem redu, kateri je kriv, da večina državnega zbora ne reprezentuje večine avstrijskega prebivalstva, da se torej ne opira na večino narodov in zato nema potrebne moči, da bi obrnila državo na boljši tir.

Negotovo je evropsko stanje; mir sveta ne stoji na trdnem stalju. Čas zna priti, ko država potrebuje trdne složnosti in radovaljne požrtvovalnosti svojih narodov. Sveta dolžnost avstrijskih državnikov je torej, narode zadovoljiti in navdušiti za skupne državne interese pod preblago prislovico Vašega Veličanstva: „Viribus unitis“. To pa je le mogoče na podlagi enake pravice do vseh.

Najzvestejše udani deželni zbor poklada tedaj pred Vaš prevzvišeni prestol preponižno prošnjo:

„Vaše Veličanstvo naj blagovoli poklicati na državno krmilo može, katere je resna volja, ustavne pravice po Vašem Veličanstvu vsem narodom najmilostivejše podeljene, zagotoviti na podlagi resnične ravnopravnosti in pravičnega narodnega zastopa, ter po tem potu narediti oni blagonosni mir mej narodi, ki edini stvarja znotraj srečno, na zunaj mogočno Avstrijo.“

Bog ohrani, Bog blagoslovi Vaše Veličanstvo!

Dr. J. Bleiweis. Dr. J. Vošnjak. Dr. V. Zarnik. L. Svetec. Drag. Kljun. V. Pfeifer. Grof Barbo. O. Detelja. F. Potočnik. A. Navratil. Pakiž. Lavrenčič. Dr. Poklukar. L. Robič. A. Kobler. |

Iz Bosne in Hercegovine.

Denašnji dan nam je poročati o končnem popolnem dogotovljenem boji v Bosni.

Iz Sarajeva se 4. oktobra telegrafira: „Prva infanterijska brigada je davi prišla brez boja v mesto Višegrad. Uporniki turški so zjutraj zgodaj zapustili svoj tabor, zapustivši kanone, šatore in municije. — Včeraj so šli naši vojaki brez upora v Gorazdo, danes so zasedli Čajnico. — Sedma brigada pride jutri v Konjico. — V Fuči nij nič upornikov. — S tem je vstaja v celej Bosni potlačena, dežela v rokah naše vojske.“

Tudi ta zadnji pristavek je izrek v telegramu vrhovnega generala Filipovića.

Iz Banjeluke poroča oficijalni telegram 3. oktobra, da je naša okolo hodeča stražna vojska ujela blizu Prjedora četo razbojnikov, in v Banjaluko privela. — V Petrovcu je naša vojska našla mnogo orožja, municije in živeža. — V kajmakamatu ključskem oddajajo Turki orožje brez upora, mej puškami je jako mnogo odtraguš (ki se zadaj nabijajo).

Iz Kulen Vakufa se brzojavlja, da naša vojska povsod Turkom orožje pobira brez upora. — Brigada generala Zacha maršira proti Glamoču, kjer se s 7. divizijo zjedini.

Iz Trebinja telegrafira fml. Jovanović, da se je v tamošnjem taboru 4. okt. brala ob priliki godu Njegovega vel. cesarja slovesna maša, pri kateri so bili tudi mohamedanski, pravoslavni in katoliški zastopniki iz hercegovskega prebivalstva. Tudi v Stolcu in Mostaru je bila enaka svečanost. — Ravno tako poroča princ Württemberg iz Livna o enakej slovesnosti, po kateri je deputacija vseh ver izrazila čestitanje in udanost avstrijskemu cesarju. — Isto se poroča iz Tuzle in Gračanice.

Baron Jovanović, vojni poveljnik v Hercegovini, je dobil za svoje izvrstno samostalno vojevanje v Hercegovini orden železne krone prvega reda. Ker se naglašja samostalnost njegovega vojevanja, sodi se, da mu je namenjeno še višje odlikovanje.

Dva angleška oficirja sta prišla v naš glavni stan v Bosno študirat, kako so delali naši Ubacijevi kanoni v pogorske in klanske vojski s Turki. Angleži se podučujejo, ker se proti Afganistanu oborožujejo in pripravljajo.

O brambi našega slovanskega Primorja proti Italijanom.

Iz Trsta 1. okt. [Izv. dop.]

Pred nekoliko časom se je tu govorilo o napravi društva deželnih strelcov za celo naše slovansko Primorje; govorilo se je, da bode to društvo imelo svoj glavni sedež v Trstu, a podružnici da bosti v Tolminu in Pazinu; dejalo se je celo, da bode celo stvar društvo „Edinost“ v roke vzelo in izvršilo to v resnici patrijotično idejo. Zdaj pa se kaže, da je vse utihnilo, akopram se ne more dvomiti, koliko potrebno je tako društvo za našo domovino. Tesno na italijanskej meji živimo, in kakor iz laških novin poizvedam, ustvarila so se taka društva uže na italijanskem Furlanskem. Ali se pa morda misli, da ne bode došel čas, ko bode naša armada imela opraviti z Italijanom, in ali se ne bode tačas obžalovalo, da ne bomo mogli hrabrim našim vojakom v gorah pomagati. Vrhu tega pa strelne vaje hrabrijo moževski pogum, vplivajo posebno ugodno na

mladino, ter jo navdajajo z nekim ponosom. Vsaj moramo vse storiti, da vzbudimo slovanskega isterskega prostaka, kateri mora izvedeti, da smo mi Slovane v večini. Ako bomo pa to storiti opustili, potem Slovenci isterski nikdar ne bomo prišli v svoj deželni zboru do tiste veljave, katera nam gre po naravi. Isterski prostak je še popolno nezaveden, kar mi je sicer žal, da moram izreči, a je ipak istina. V vsakem svojem pismu sem še poudarjal, da je pripala isterskeje duhovščini in isterskemu učiteljstvu velika zadača, kmeta izbuditi iz nje govega dremeža, vzbuditi mu narodni čut in zavest avstrijskega državljana, ter ga toliko poučiti, da bode s ponosom se imenoval Slovenan in Avstrijca, in da bode kot ta tudi svoja prava zahteval. Duhovnik in učitelj sta jedina, ki močno vplivata na prsto ljudstvo. Ta dva naj si osvojita naprej srca kmetskih gospodin, in s pomočjo teh pripeljalo se bode tudi moško prebivalstvo do izpoznanja, da so Slovani istrski jedino le radi svoje prevelike potrpežljivosti sužnji postali; da jih tujci iz tega uzroka z nogami teptajo, akopram jih je le mala peščica, in da so naši najkrutejši sovražniki Italijani.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 5. oktobra.

Ministerska kriza nij še rešena. Cesar je šel na Ogersko v svoj grad Göllö, a se nij nič v Pešti oglasil. — Ko je Szellova demisija sprejeta bila, naznanil je Tisza, da celo ogersko ministerstvo odpuščenja želi. Cesar je to samo na znanje vzel. Včeraj je bil Tisza k cesarju v Göllö povabljen. — Kaj je z našim cislejtanskim Auerspergovim ministerstvom, o tem danes nij še zmirom nič znano. S Slovani vred mu tudi „D. Ztg.“ želi srečno pot. Le kaj boljšega more za njim priti. Če pa ostane, dolgo ne more.

V deželnih zborih so bile te dni večinom provincijalne stvari na vrsti.

V moravskem deželni zboru je poslanec Wurm predlagal, naj se postava zoper pijanstvo, ki je veljavna za Galicijo in Bukovino, tudi za Moravsko uvede. Skopalik predlaga, naj se prisilno legaliziranje odpravi.

V koroškem deželni zboru je poslanec Hillinger nasvetoval, naj se dela zoper pogosto menjavanje šolskih knjig. Tengg terja, naj se postavni red za služabnike ali posle popravi.

V graškem deželni zboru bodo naši poslanci pri adresnej debati imeli priliko naše slovensko stališče zopet naglasiti.

Včeraj smo po izpisku priobčili češkega vodje dr. Riegra govor v deželni zboru. Njegovo miroljubnost vsi časniki priznavajo. „Pokrok“ tudi z velikim upanjem pozdravlja to umirenost od obeh strani. Bog ve, kako dolgo bodo tudi ustavoverni — Nemci kazali se spravoljubni. . . Nam se zdi, da Slovani v Avstriji imamo samo od krone kaj upati, če imamo kaj upati; od protivne stranke prav nič in nikoli.

V **hrvatskem** saboru je bil voljen 4. oktobra odsek za adresu na kralja. Voljenih je pet udov: Jakić, Kušević, Mrazović, Miškatić in Vojnović. Predlog Vrbaničev naj se voli 7 udov, namesto 5, da bode mogla tudi opozicija v odseku zastopana biti, nij bil sprejet.

V **Pešti** je minister Tisza sprejel deputacijo vojeno po Helfyji, ki je prinesla resolucije zadnjega ljudskega shoda ali tabora v Pešti. Tisza je rekel, da te resolucije ne smatra kot sodbo peštanskega meščanstva. Si cer se po čas bliža, da bode na pristojnejem mestu on o vsem račun dajal, kar je vlada storila.

Vnanje države.

Iz **Carigrada** poroča 3. t. m. telegraf, da je sultan tudi zadnji Layardov načrt reform v malej Aziji zavrgel. Zato so se razmere mej Londonom in Carigradom nekoliko ohladile. V mladoturških krogih se raznaša neka adresa na sultana, katera protestira zoper odkružitve otoka Cipra od Turške. — Cela angleška flota je odplula v Panderum, 92 angleških milj daleč od Carigrada.

Iz **Pariza** se 3. oktobra poroča, da bode vlada v utrjanje republike v soglasji s parlamentarno levico državi predlagala po dovršenih senatorskih volitvah plebiscit ali glasovanje vsega naroda. Danes je bil ministerski svet pod predsedstvom maršala Mac Mahona v Eliseju. Shodi senatorjev in deputirancev za pripravljane senatorskih volitva so se uže pričeli.

Če bodo Angleži vojevali proti **Afganistanu**, vredno je vedeti, da ima ta država vojske 24 000 pešcev, 15 000 konjikov in 1000 kanonirjev z 250 topovi. Razen te redne vojske pa mora iti vsak Afganistanec v boj, kadar je treba dom braniti, in taci jih je 450 000 mož. K temu pa pride še 30 000 pešcev in 20 000 konjikov iz kanata Herata, ki pridejo Afganecem na pomoč. Torej Angleži ne bodo imeli tako lahkega dela. Res se jim uže tudi vidi, da se bojé.

Novine pišejo, da je **Nemčija** močno pripravljena s papežem in katoliško cerkvijo mir napraviti. Težave so pa formalne večje za njo, nego stvarne. Nemčija je naredila svoje „majevne“ postave. Kako jih odpraviti, pa ne reči: „grešili smo“? Poskuša se, ali nij kakega drugega pota iz te zadrege.

Iz **Newyorka v Ameriki** se piše, da je mej zamorci v Santa-Cruz upor vnel se. Uporniki počenjajo mnogo zverstev.

Dopisi.

Iz **Ljubljane** 4. okt. [Izv. dop.] (Kdo ščuje pri nas?) Naši nemškutarji pripovedujejo in pišejo, da so oni za mir in da ponujajo nam domačinom narodnim Slovincem spravo in porazum. Oni pravijo in lažejo, da so zmirom za pravico in za „anstand“ in tako dalje. Dolžnost našega novinarstva in vsacega slovenske stranke je pomagati, da se tem skritim prusijanom in grmanom larfo z lica trga kjer se more. Zato i jaz prijemljem za pero in podajem sledeče.

Ko narodni poslanci nijso glasovali v II. seji deželnega zbora za Vesteneka v neki odbor, dal je najbrž on sam neko notico v „L. Tagbl.“ kjer se skandalizira, da narodnjaki nijso zanj glasovali, da torej tudi narodnjakov nij treba v odbore voliti. Res vsled tega v verifikacijski odsek nemškutarska večina baje nij volila tistih, katere je narodna stranka zaznamovala, kot revanche za posamezni „crimen laesae majestatis Vestenekii.“ Pa s tem nij bilo dovolj. „L. Tagbl. organ Schreyjev, Kaltenegrov, Vestenekov i. t. d. v svojej 222. št. od 27. septembra prinaša za narodno stranko jako razžaljiv in zloben člančič mej lokalnimi novicami pod naslovom: „zum scandal in der landtagstube“ in citira o naših poslancih to le psovko: „Und die liberale partei übte noch die rücksicht, nationale zu ordnern und verificatoren zu wählen, während die gegner leere zettel abgaben. Die liberalen wählten auch in jeden der ausschüsse mehrere mitglieder der minorität, während diese trotz des gegebenen (?) wortes in diesem falle auch verfassungstreuen ihre stimmen zu geben, solches nicht thaten. Und mit solchen treulosen, wortbrüchigen gegnern will man noch paktieren? Ignoriert sie, denn sie haben es verdient!“

Najprej k stvari. Vsaka poštena večina

daje manjšini pravico sedeti v odborih po onih udih, katere sama odloči. Tako je delala prej vedno narodna večina nemškutar- skej manjšini nasproti, dasi ravno nemšku- tarska manjšina nij navadno nikoli volila narodnih jej zaznamovanih poslancev v odbore. Le v roko vzemite protokole prejšnjih let in prepričajte se. Na priliko: jaz imam tu pred soboj stenografični zapisnik druge seje deželnega zbora kranj- skega 9. marca 1876, ko so bili narodnjaki v večini. Kako se je tačas glasovalo? V go- spodarski odsek so bili voljeni (po predlogu narodne večine): Dežman z 32, Gariboldi z 32, Langer z 32 glasi, a drugi so imeli le 19 glasov t. j. Bleiweis, Kotnik, Kozler, Mur- nik, Poklukar in Rudež. Dalje v istega leta III. seji 11. marca je bila volitev v občinski odsek in dobili so Dežman 32, Langer 32, a drugi, Lavrenčič, Pakiž, Poklukar le 20, resp. 19 glasov. Kaj kažejo te številke? To, da so pač narodnjaki tačas za nemškutarje glasovali, a ne izključivo poslednji za narodnjake. Kdo je torej „treulos“ — „wortbrüchig“ in „igno- riranja“ najprej vreden bil? Mi se tačas še za to zmenili nijsmo, a nemškutarski butelj zdaj hujska zoper naše može zaradi jednega posameznega slučaja podobnega dejanja, ka- tero so njegovi redniki in ustanovitelji prej sistematično počenjali. Tu „Tagblatt“ zopet „proklete grablje“ po zobeh tolčejo kakor povsod. Če le usta odpre uže se blamira.

Sicer pa „Tagblattovo“ sčuvanje, naj nemškutarska večina našega naroda poslance v zboru „ignorira“ z lehkim srcem na znanje jemljemo. Naši može uže znajo skrbeti, da nij- so ignorirani. Narod naš pa čuti in ve, da „si hi tacuerint, lapides clamabunt.“

Iz Gorice 2. oktobra [Izv. dopis.] Gorica je zdaj živahnejša. Došli so naši di- jaki in dijakinje zopet brusit uma svitle meče. In za temi priromali so kot navadno iz Kar- nje očetje — „petorali“. Pa bode zopet vpitje po mestu od zore do mraka.

Uže prihajajo dolgočasni zimski večeri, in ker se je naše čitalnice g. predsednik zopet vrnil, upati je, da bomo vendar kaj zabavnega napravili tembolj, ker je za „Slavčeve“ izlete sedaj prehladno in g. „general“ bi se moral i v našej čitalnici enkrat izkazati. Vederemo.

Minolo nedeljo bili smo pri besedi v Ver- tojbi in smelo rečem, da je bilo vse tako izvrstno izpeljano, da zaslužijo mladi diletan- tje občno pohvalo. K besedi je došel i znani naš poslanec grof Coronini sè svojim sinom in visoki mož vsel se je mej prosto domače ljudstvo, ter pozorno poslušal vrle slovenske igrance, brata Lasičeva in njiu sestrici, ki so kaj izvrstno predstavljali igro: „Strašna bo lezen“, Ti mladi rodoljubje so sami oder na- pravili, igro sami preveli, in to zraven g. Pa- horja sami predstavljali. Petje Š. Peterskih „Slavcev“ je bilo dobro in moral se je vsak komad ponavljati, posebno pa je občno dopa- dal ranjkega Kocijančiča venec narodnih pesnij, in navdušeni „slava Kocijančiču“ odmeval je po dvorani.

Kaj dobro je govornik, filolog Zavadlov, nasličil našega naroda zdanje stanje, ter žel občno pohvalo. Po besedi bil je pa prav ži- vahen ples, in marsikateri je pozabil mej ve- selim društvom, da je uže davno odbilo polnoči. —

Prihodnjo nedeljo bode v našej stolnei cerkvi nenavadna slovesnost. Goriški knezo nadškof bo posvečil novega poreškega škofa

dr. Iv. Nep. Glavino; došla bodeta ljubljanski in tržaški škof pa tudi nadškof Graselli iz Carigrada. T.

Domače stvari.

— (Kranjski deželni zbor.) V vče- rajšnji VII. seji se je od narodnih slovenskih poslancev izročila adresa na cesarja, kakor jo mi na prvem mestu prinašamo. Deželni glav- ar obeta, da hoče ta predlog o adresi na pri- hodnje seje dnevni red dejati, da ga bode dr. Bleiweis utemeljil. — Volitev krškega Hočevarja se je potem od nemškutarske ve- čine odobrila, da si so proti temu temeljito z dokazi ugovarjali slovenski narodni poslanci: dr. Poklukar, Svetec in dr. Vošnjak. Langer je potem nasvetoval konec debate. in nemškutarji so sprejeli ta predlog in „konec besedij“ napravili, le dr. Schrey je po svoji znanej surovej šegi kot poročevalec na narod- njake še zabavljati smel. — Sledila so potem manjša poročila. Obširnejše izvestje prinesemo, kakor po navadi, naslednje dni.

— (V pokoj) gre tukajšnje deželne vlade svetovalec g. Paller in mu je cesar ob jed- nem v zahvalo zveste službe podelil orden železne krone tretjega reda. — V Ljubljani znani fml. vit. Litrov, povelnik 28. inf. divizije je prestavljen v pokoj s čakalnino; na njegovo mesto pride ranjeni a uže ozdravljeni fml. Šmigoc.

— (Turki v Ljubljani.) Kakor smo uže včeraj poročali, pripeljalo se je bilo v pe- tek zvečer 450 ujetih Turkov v Ljubljano, in so bili po jedno uro trajajočem počitku na kolodvoru, v katerem so obedovali ali večer- jali, odpeljani naprej v Linc. Mnogo tisoč in tisoč ljubljanskih in iz okolice ljudij zbralo se je bilo na kolodvoru gledat in občudovat divje Turčine, zoper katere se naši doli v Bosni in Hercegovini boré. Zlasti so bile ženske, mlade in stare, močno radovidne. Ali nij jim bilo mogoče videti, ker se je bila uže storila temna noč, ko so Turki prišli. Kakor smo mogli raz- ločevati, bili so po večini regularni turški vo- jaki, a skoro vsi so govorili srbski, tako, da so naši prosti ljudje lahko razumeli se z njimi, ako je kedo nagovoriti jih mogel. Blizu je bilo namreč v gneči težko priti. Mej soboj so Turki molčali. Oficirji nijso šli v restavracijo, jedini zdravilstveni njih „doktor“ je šel tja obedovat. Ob 8. uri odpeljali so se zopet spremljani od naših vojakov polka Wetzlar. Originalne so bile sodbe našega prostega ob- činstva o Turkih, nekatere želje nekoliko ro- bate. — Neki so čakali, kedaj se prikaže kak turkoljub Dežman, Schrey, Vesteneck in drugi, da pozdravijo svoje „simpatije“ iz zadnjega hercegovskega vstanka, iz srbske, črnogorske in rusko-turške vojne, a nobenega nij bilo vi- deti. Oni prijateljstva menjajo kakor programe.

— (Ogenj v Ljubljani.) Uže dve noči zaporedom je v Ljubljani kasno po noči strel z grada naznanjal da gori. Včeraj ob 4. zju- traj je gorela milarnica g. Strzelba. Hitremu delu požarne straže se je zahvaliti, da ogenj nij dalje šel. Ogenj se je baje začel s tem, da je jeden kotel počil. Ob 6. je bilo uže vse pogašeno. Pretečeno noč pak je gorelo v bliž- nej okolici na Glincah. Od tam se nam piše: „Čuvaj na ljubljanskem gradu je ob 2. čez polnoč oznanil s strelom in povedal, da gori na Viču. Požarna straža je takoj po strelu od- šla, se ve, da je prišla nekoliko prepozno. Viška požarna straža je uže delala. Goreti je pričelo 1/4 na 12, a čuvaj na gradu je to zapazil ob

2. čez polnoči. (Tudi včeraj tako Ur.) — Župan z Viča je — ker z Ljubljane nobenega človeka blizu nij bilo — še le v mesto nazna- niti dal, da Golobov — nekdanj Šrajev mlin na Glincah gori. Pol ure pozneje, ko je viški župan na magistratu naznanil, da je do- ber streljaj od mesta velik požar, je vendar počito na gradu Vičanska požarna straža je uspešno delala 2 uri pred, ko je bilo ljubljans- keje mogoče priti na pogorišče. Zlasti 2 viška tesarja sta neutrudljivo in zdatno delala, ter zaslužila vso hvalo. Lepi mlin je z blagom vred pogorel. Zavarovan je bil pri tržaškeje „Assecuratione Generali“.

— (Meščanska šola v Krškem), prva te vrste na Kranjskem, odprla se bo 7 oktobra s 1. razredom. Z ozirom na to, da meščanska šola po svojem bitstvu v nečem spodnjo realko nadomestuje, da izobražuje temeljito za praktično življenje, za trgovski, obrtniški in kmetovalski stan, in gledé na to, da so meščanske šole dobre pripravljevalnice za učiteljska. želeli je, da bi bila nova me- ščanska šola, ki ima na razpolaganje tako lepe prostore, dobro obiskovana. Za uboge učence se bo skrbelo, da dobé knjige brez- plačno. Učni jezik na zavodu je nemški, a slovenščina je učni predmet. V 1. razredu bosti letos podučevali dva učiteljski moči.

— (Valvazorja) smo včeraj dobili 42. zvezčič, obsegajoč nadaljevanje o redovih in farah na Kranjskem, s podobo zatiškega kloštra.

— (Ljubljanski škof dr. Pogačar) se je včeraj podal v Gorico k posvečevanju poreškega škofa, ki se bode vršilo denes.

— (Občni zbor za Slomšekov spo- menik) se je v Mariboru vršil 23 septembra po objavljenem in razposlanem vabilu in na- črtu. Zbrani gospodje so poročilo ožiega od- bora vzeli na znanje in — kakor „Slovenec“ poroča — odbornikom izrekli priznanje in za- hvalo za srečno dokončano večletno, težavno in trudapolno delovanje. Zlasti se je priznala zahvala gosp. kanoniku Glaseriu, arhitektu Lartelnu, župniku Davorinu Trstenjaku in dr. Janezu Bleiweisu. Gosp. Zaicu v Ljub- ljani se je dovolilo 50 gld. nagrade, g. Len- dovškemu na odpisal dolg 200 gl. in stolnei cerkvi podarilo 10 gl. za nakup muzikalij. Denarjev je ostalo še 773 gl. 46 kr., 3 cekini in 1/4 Napoleon. Zastran teh denarjev se je sklenilo: 1) tretjino izročiti župniškemu uradu stolne cerkve v Mariboru, kateremu se je tudi spo- menik v last in varstvo izročil, proti temu, da skrbi za ohranitev spomenika, 2) drugo tret- jino pustiti mariborskeje čitalnici in 3) tretjo dati g. Mih. Lendovškemu za nadaljno zbiranje, uredovanje in izdavanje Slomškovih spisov. Ožji odbor se razdruzi brž ko izvoljena pre- gledovalca računov, g. dekan Rožanc in g. pro- fesor Majciger, svojo nalogo izpolnita. Občnemu zboru je sledila živahna beseda in veselica s petjem in godbo v čitalnici.

— (Prošnja naše administracije.) Več starih naročnikov, kateri bi nam zamerili, ako jim list ustavimo, nam nij poslalo naroč- nine. Prosimo naj jo pošljejo nemu- doma, sicer jim moramo po nalogu lastnikov list ustaviti.

Dunajska borza 5 oktobra

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoveih	61 gld. 05	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	62	95
Zlata renta	71	80
1860 drž. posojilo	110	50
Akcije narodne banke	787	—

Kreditne akcije	228	50
London	116	80
Napol	9	34
C. kr. cekini	5	57
Srebro	99	90
Državne marke	57	81

X. izkaz

deželnemu odboru poslanih milodarov za zapuščene družine v vojno službo poklicanih rezervistov iz Kranjskega:		
Znesek milodarov po IX. izkazu	8185	gld. — kr.
C. kr. deželno predsedstvo pošlje od svote 1000 gld., katero je Njena ekselena gospa baronica Ifigenija pl. Sina c. kr. ministrskemu predsedniku v podporo revnih družin rezervistov izročila, — na Kranjsko odpadli znesek	44	" — "
C. kr. deželno predsedstvo pošlje znesek	34	" 43 "
in sicer zbirko v farnej cerkvi v Postojni	14	gl. 43 kr.
od g. J. Kreigher v Postojni	5	" — "
in od g. dekana v Postojni	15	" — "
Gospod Vole Andrej, župnik v Belej peči pošlje po c. kr. okrajnem glavarstvu radovljiškem zbirko	5	" 48 "
Županstvo v Kranjski gori pošlje po c. kr. okrajnem glavarstvu zbirko	20	" 56 "
Zupni urad v Zavracu pošlje po c. kr. okrajnem glavarstvu logaškem zbirko	1	" 80 "
C. kr. deželno predsedstvo pošlje od ministerstva za deželno brambo izročeni — za Kranjsko odmerjeni	60	" — "
od svote 1250 gl. 65 kr., katera je došla vojnemu ministerstvu. C. kr. okrajno glavarstvo pošlje od skupne zbirke občine radeške v znesku 107 gl. 50 kr., od katerih se je po sklepu županstva v Radečah 30 gl. poslalo pomočnemu komiteju za ranjene v Krškem. To zbirko so zložili gg.: V. Krisper 15 gl., Humer 1 gl., Prodnigg 5 gl., Raab 6 gl., Toman 3 gl., Kučera 2 gl., Kuller 2 gl., Reil 1 gl., Sluga 1 gl., Presečnik 1 gl., Vogel 1 gl., gospa Helena Pohar 3 gl., Rodič (strugar) 1 gl., Avsenegg 1 gl., Juvančič 1 gl., Zinutti 1 gl., kneginja Wrede 20 gl., Marija pl. Gutmannsthal 20 gl., A. Kožel 1 gl., Janez Plazer 2 gl., Moric Scheyer 3 gl., Moric Löwenfeld 10 gl., F. Tonioli 2 gl., Tomažević 2 gl., Anton Pogačnik 50 kr., Anton Wencel 1 gl., Neimenovani iz Loke 1 gl.	77	" 50 "
Župni urad v Naklem cerkveno zbirko	12	" — "
Župni urad v Mekinjah zbirko	6	" — "
C. kr. okrajno glavarstvo ljubljanske okolice pošlje zbirko katero so zložili sledeči župni uradi: Devica Marija v Polji 10 gl., Smarija 5 gl. 85 kr., Marija oznanovanje 5 gl. 35 kr., St. Jakob 2 gl. 10 kr., Černuče 15 gl., Polhovi gradec 10 gl., Horjul 6 gl., Javor 2 gl. 50 kr., Brezovica 12 gl., Sv. Peter 8 gl., Rudnik 5 gl. 6 kr., Sostro 20 gl., Vrhnika 10 gl. 33 kr., Sora 7 gl.	119	" 19 "
Gospod dr. Robert pl. Schrey, odvetnik in deželni poslanec v Ljubljani	10	" — "
Župni urad v Vinici pošlje po c. kr. okrajnem glavarstvu črnomeljškem cerkveno zbirko	5	" — "
Županstvo Šturja pošlje po c. kr. okrajnem glavarstvu postojanskem zbirko	56	" 58 "
Županstvo v Vipavi pošlje po c. kr. okrajnem glavarstvu postojanskem zbirko v ta znesek je podobna vrhpoljska dala 17 gl. 10 kr.	37	" 80 "
C. kr. okrajno glavarstvo novomeške pošlje zbirko katero so zložili: župni urad pri Belej cerkvi napral 3 gl. 30 kr., grajščak Toussaint, vitez Fichtennau in poštar v Novem mestu 10 gl., logarski načelnik Moric Hladik v Soteski 5 gl., ravnateljstvo kazinske družbe v Novem mestu dohodek tombole dne 25. septembra in donesek društvenih udov 63 gl.	81	" 30 "
Gospod Grčar Anton, predsednik deželne sodnije v Ljubljani	10	" — "
Skupaj	8766	gld. 64 kr.

Tržne cene

v Ljubljani 5. oktobra t. l.

Pšenica hektoliter 6 gld. 83 kr.; — rož 4 gld. 88 kr.; — ječmen 4 gld. 05 kr.; — oves 2 gld. 76 kr.; — ajda 4 gld. 23 kr.; — prosó 4 gld. 23 kr. — koruza 5 gold. 60 kr.; krompir 100 kilogramov 2 gld. 95 kr.; — fižol hektoliter 8 gl. — kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 80 kr.; — ipoh trišen — gl. 68 kr.; — špoh povojski — gl. 75 k. — jajce po 2 1/2 kr.; — mleka liter 7 kr.; — g. vedane kilogram 54 kr.; — telotnine 58 kr. — svinjsko meso 58 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 78 kr.; — slame 1 gold. 42 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 6 gold. 50 kr.; — mehka 4 gld. 50 kr.

Podučuje se

v italijanskem jeziku po noveji metodi. Natančneje v F. Müllerjevem „Annoncen-Bureau“.

Priporočilo.

Podpisani naznanja najuljudnejše, da je bil na svetovnej razstavi v Parizu, ter more zdaj izdelovati

obleke za gospode

po najnovejši noši, elegantno in prav po ceni. Svojim čestitim p. n. naročnikom za njih zaupanje zahvaljevajoč se, prosí se zagotovilom realne in ročne postrežbe še na dalje za blagovoljna mnogoštevilna naročila.

Franjo Železnikar

(323—1)

v Ljubljani.

Prodaja vinskih trt in sadnega drevja.

Na deželni kranjski vino-sadjerejski šoli na Slapu pri Vipavi, se more **biti**, kakor tudi **kovči** — prve od 12 do 16, drug od 3 do 4 goldinarje tisoč — najfinjših **vinskih trtnih sort**, kakor tudi visoko, pol in nisko debeleto drevice najplemenitejših **sadnih plemen** — drevesce od 20 do 40 kr. dobiti.

Čenike razpošilja na zahtevanje gratis in franko vodstvo šole.

(318—3)

Karel S. Till

trgovstvo s knjigami in papirjem, pod Trančo št. 2, zaloga vseh potrebništin za urade in kupčijstvo; zaloga navadnega, pisemskega in zavijalnega papirja. Vse potrebništin za merjevce (inženirje), slikarje in risarje. Najnovejše v konfekciji za papir. Zapisovalne in opravilne knjige. Izdelujejo se tudi monogrami na pisemski papir, vizitne karte in pisemske zavitke. (158—91)

Za prodajo

prav veljavnega blaga, brez stroškov, iščejo se gospodi vseh stanov. Pismena vprašanja sprejemlje z naslovom: **B. K. 500, Haasenstein & Vogler na Dunaji.** (323—3)

Marko Wir empfehlen geschätzt. als Bestes und Preiswürdigstes

Die Regenmäntel,
Wagendecken (Plachen), Bettelagen, Zellstoffe

der k. k. pr. Fabrik

von M. J. Elsinger & Söhne
in Wien, Neubau, Zollergasse 2,

Lieferanten des k. und k. Kriegsministeriums, Sr. Maj. Kriegsmarine, vieler Humanitätsanstalten etc. etc.

Neizogibno potrebno za župane, občinske urade in odbornike. Ravnokar je popolnoma iz nova izišel, ter se dobiva v samozaložbi

Klein & Kovača (Egerjeva tiskarna),
v špitalskih ulicah šte. 5:

Navod

za občinske predstojnike v njihovih poslih samostalnega in naloženega jim delovanja. Spisal **Anton Globočnik**, c. kr. okrajni glavar, vitez Franc-Josipovega reda. — Cena 80 kr.

Ta skoro 8 pol obsežajoča knjižica v nemškem jeziku, daje popoln poduk občinskim odbornikom in uradom, kako morajo v njihovih težkih službenih opravilih postopati tako v formalnih kakor tudi v materialnih zadevah navedene so natanko tudi vse državne in deželne postave in ukazi; za dostavek ima ta knjižica 47 formularov in alfabetično kazalo. (328—1)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Zemljišče

dá se v najem.

Več zvě se pri **Ani Gosar**, v Spodnji Šiški hišna šte. 30. (319—3)

S c. kr. av. privilegijem in kr. pruskim minister-skim potrdilom.

Dr. Borchardt-ovo aromatično (dišeče) milo

(zajta) z zelišč, za očiščenje in popravo kože in skušeno zoper vsakake nesnage na koži; v zapečatenih izvornih zavitkih po 42 kr.

Dr. Suin de Boutemard-ovo dišeča pasta za

zobe, najsplošnejši in najzanesljivejši pripomoček za ohranjenje in čiščenje zob in zobnega mesa; v celih in pol zavitkih po 70 ali 35 kr.

Dr. Hartung-ovo olje s kitajske skorje za va-

rovanje in očiščenje las; v zapečatenih in v steklu štempljanih steklenicah po 85 kr.

Dr. Béringuier-jev dišeči kronini duh, krasna

voda za duhanje in umivanje, ki krepi in budi življenjske sile; v izvornih steklenicah po 1 gld. 25 kr. in 75 kr.

Prof. dr. Lindé va rastlinska pomada v štanj-

scih, povisa svit in voljnost las in je pripravna posebno za to, da obrzdi proge las na glavi; v izvornih kosovih po 50 kr.

Balzamično milo iz oljke se odlikuje po oživ-

ljavajoči in ohranjajoči moči za voljnost in meh-kost kože; v zavitkih po 35 kr.

Dr. Béringuier-jev rastlinski pripomoček za

barvanje las, barva prav črno, rujavo in ru-menkasto; s krtačami in lončki vred po 5 gld.

Dr. Hartung-ova zeljiščena pomada za oživljenje

in zbujenje rasti las; v zapečatenih in v steklu štempljanih posodicah po 85 kr.

Dr. Béringuier-jevo olje iz zemljiščnih korenin

za okrepanje in ohranjenje las in brade; ste-klenica 1 gld.

Dr. Koch-ovi bonboni iz zeljišč, znan in sku-

sen domači pripomoček za prehlad, hripavost, zabasanost, hripavo grlo itd.; v izvornih škat-ljicah po 70 in 35 kr.

Bratov Ledarjevo balsamično milo iz olja ze-

meljskih orehov, prijeten pripomoček pri umi-vanju nežne in občutljive kože, posebno damam in otrokom; po 25 kr., paket (4 kosovi) 80 kr.

Pravi ti po pripoznani solidnosti in priprav-

nosti tudi v naših krajih užje priljubljeni pri-pomočki se dobivajo:

v Ljubljani pri Franc Terčaku in lekarju

Birsčcu in bratih Krisper; v Zagrebu pri lekarjih: J. J. Čejbek in Žg. Mittlbach in Flor. Kiralovicu; v Celju pri Kr. Krisperju; v Reki pri drogljeru Nikolu Pavačiču; v Gorici pri lekarju A. Franzonju; v Celovcu pri lekarjih: Ant. Beinitzu, Krainerju in Kellerju; v Kranju pri Rajmunda Krisperju; v Trstu pri lekarjih: J. Serava lo, K. Zanettiju, P. Prendini, Fr. Vedovatu; v Beljaku pri Matevžu Fürstu; v Varaždinu pri lekarjih: A. Hoesingerju in A. Halterju; v Zadru pri parfum. N. Androviću.

Svarilo.

Svarimo pred ponarejanji, osobito pred dr. Suina de Boutemardovo dišečo zobno pasto in pred dr. Borchardtovim aromatičnim zeliščnim milom z imenom dr. Borchardta „suin“.

Mnoge ponarejalce in prodajalce je sodnija uže obsodila, da so morali plačati precejšnje globe v denarji.

Raymond & Co.,

c. k. priv. last. tovarn hygealističnih cosm. stvarij v Berlinu. (118—7)